

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta - Katedra psychologie
Celetná 20, Praha 1

Posudok oponenta na diplomovú prácu

Název práce: Vztah mezi vnímanou zdatností, vnitřní motivací a kreativním výkonem u vysokoškolských studentů

Autorka: Bc. et Bc. Pavla Kafková

Oponent: doc., Mgr. Miroslav Popper, CSc.
Filozofická fakulta Univerzita Karlova – Katedra psychologie

PRÍNOSNOST PRÁCE spočíva v snahe rozšíriť doterajšie poznanie o tvorivosti a navrhnuť komplexnejší model vzťahov medzi vnímanou kreatívnou zdatnosťou, vnútornou motiváciou a kreatívnym výkonom.

CIEĽOM PRÁCE bolo pomocou psychodiagnostických nástrojov preskúmať vzájomné vzťahy medzi vnímanou kreatívnou zdatnosťou, vnútornou motiváciou a kreatívnym výkonom a zistiť, či vnútorná motivácia zohráva rolu mediátora medzi zdatnosťou a výkonom. Tento cieľ sa diplomantke podarilo splniť.

FORMÁLNA STRÁNKA PRÁCE, vrátane obrázkov, tabuliek a grafu je na veľmi dobrej úrovni, členenie do kapitol je prehľadné, celá práca pôsobí kompaktným dojmom.

TEORETICKÁ ČASŤ má skvele spracovanú prvú kapitolu, ktorá uvádza čitateľa do koncepcie kreativity a do úskalí relevantných (historických) prístupov. Text je písaný jasne a zrozumiteľne. Druhá kapitola, napriek svojmu nadpisu, venuje pomerne úzky priestor vnútornej motivácii a príliš sa sústreďuje na Amabilov model kreativity a ním charakterizovaný proces tvorivosti. V tretej kapitole je výborne vysvetlený vzťah medzi vnímanou zdatnosťou, motiváciou a tvorivosťou. Celkovo je teoretická časť komplexne a systematicky spracovaná, s logicky usporiadaným textom.

V **EMPIRICKEJ ČASTI** nadväzujú výskumné otázky aj hypotézy na teoretické východiská a špecifikujú stanovený cieľ práce. Pri hypotézach je uvedený aj predpoklad sily korelačného vzťahu, čo nebýva ich bežnou súčasťou. Môže to neskôr komplikovať zodpovedanie toho, či sa hypotézy potvrdili aj vtedy, ak sa predpokladaný vzťah medzi skúmanými premennými preukáže, avšak jeho korelačná sila je vyššia alebo nižšia. Je škoda, že vo výskumnom súbore vysokoškolských študentov výrazne prevažujú humanitné vedy nad prírodnými a technickými odbormi, čo neumožňuje navzájom porovnať odlišné výskumné vzorky. Síce to nebolo cieľom práce, ale ak už bola zameraná len na vysokoškolákov, by bolo žiadúce sledovať aj vzťah medzi rôznymi študijnými odbormi a tvorivosťou. Jednotlivé výskumné nástroje sú výborne charakterizované, a jasne sú zdôvodnené znenia položiek predovšetkým merajúcich vnímanú zdatnosť a inštrukcie k Torranceho TTCT testu. Niektoré inventáre boli dokonca podrobené aj kognitívnemu interview, čo výrazne zvyšuje zamýšľané porozumenie položiek prekladaných z iného jazyka. Na posudzovanie skorších verzií TTCT boli ešte v bývalom Československu vytvorené normy. Hodnotiť originalitu len na základe početnosti odpovedí v skúmanej vzorke môže byť značne nepresné. Pri hodnotení elaborácie uplatnila autorka prepracovaný postup.

V **rozsiahlej diskusii** diplomantka podrobne a sofistikovane rozoberá vzťahy medzi skúmanými premennými a porovnáva ich s inými relevantnými zisteniami. Široko reflektuje limity výskumu, čo sa týka výskumnej vzorky, nenormálneho či nerovnocenného rozloženia dát. Pokiaľ by boli použité škály aj validované, výskum by výraznejšie prispel k porozumeniu komplexných vzťahov, ktoré treba sledovať v rámci kreativity. Autorka do budúcnosti navrhuje overiť kauzalitu vo vzťahu medzi vnímanou kreatívnou zdatnosťou, vnútornou motiváciou a kreatívnym výkonom. Mohla by v rámci obhajoby práce podrobnejšie a konkrétnejšie rozobrať, ako by pri overovaní postupovala?

CELKOVO posudzujem diplomovú prácu veľmi pozitívne a oceňujem aj jej jazykové a štylistické spracovanie.

Diplomovú prácu **hodnotím známkou výborne (1) a odporúčam ju k obhajobe.**

V Prahe, 14. 8. 2023

doc. Mgr. Miroslav Popper, CSc.